

in marsiktero solzo prelije, mati ji dá s solznimi očmi blagoslov, kopjaš začne plesati proti ženinovem domu in vsi idejo za njim, dokler vesela igra buči in samokresi pokajo. Ženin, nevesta in starašina se podajo najpred in ko v hišo stopijo, prinese gospodinja nevesti na okrožniku ključce v znamenje, da ji zdaj gospodinstvo predá. Po tem pridejo drugi in najdejo duri zaperte. Dever mora ravno tako kakor pred starašina prositi, da mu odprejo in kakošne uganjke, ktere mu starašina dá, ugoditi. Potem jo še le v hišo spustijo, kjer še večerjajo, po večerji pa se razidejo. Kadar že vina in jedi manjka, svatje pa še se domú spravljati ne začnejo, se prinese kropnjača v hišo in se raztreši. Včasi pa se nasmojena pečuhnica pod mizo verže. Ko po hiši smrad pečuhnice gostom v nos udarjati začne, se napravijo kmalo na noge.

Jezikoslovna drobtinica.

„Samotárec“.

Kaj se človeku v sanjah vse ne pritakne! „No, ta je lepa, na zadnje bodo nam po Novicah še sanje pripovedovali!“ — poreče kdo, vaje prebirati samo resne sestavke umnih mož, ki so jih pisali zdramljene in pa izbujene pameti z modrim premislikom. Ali prosim, poslušajte enkrat tudi sanje in sodite na zadnje.

Nedavno se mi je sanjalo ponoči, da je nas več okrog mize sedelo. Zraven mene na desni so sedeli imeniten gospod, verli Slovenec, nama nasproti pa je bil nek gospod minih, kapucinar. Moj gospod sosed se odmaknejo s stolom nekoliko od mize, pogledajo pod mizo, kakor bi kaj iskali, pocukajo na to skrivši mene in mi, kazaje pod mizo, pravijo: „Glejte, glejte, kako lepe škornje ima ta samotárec!“ Vès volk, kakor sem, na manj znane in nenavadne slovenske besede, nisem utegnil gledati škorenj, le beseda „samotárec“ se mi je tako zanimiva zdela, da sem prec potegnil iz žepa svinčnik pa papir in si zapisal novo besedo. Zapisavši jo in pisalo nazaj v žep vtikaje, se prebudim. Čujé premišlujem pa in prevagujem v sanjah slišano besedo ter razvidim, da je kakor nalašč popolnoma to, kar je Nemcom njih „Einsiedler“, Latincom njih iz gerškega vzeti „monachus“ in nam Slovencom od teh izposojeni „minih“. Beseda „samotárec“ naznanuje življenje nekdanjih, pa tudi sedanjih minihov popolnoma. Nekdanji minih, pravimo jim „puščavniki“, niso živeli vselej po puščavah v današnjem pomenu, kjer je zgolj kamnje in pa pesek, kjer pekoči sončni žarki vse rastlinje že v kali zamoré, ampak živeli so po samotah, včasih kaj prijaznih samotah, oddaljeni od ljudi, vendar pa vselej po taci krajih, kjer so se živiti mogli z rastlinjem, z mnogoterimi jagodami, koreninami itd., — samotáрили so tedaj in so bili samotárci. Sedanji minih tudi prebivajo še po samotah, samostanih, in če jih je prav več pod eno streho, vendar le po samem vsak v svoji izbici stanujejo; samotárijó tedaj nekako tudi ti in so samotárci, monachi, mnih. Spodtikoval bi se lahko kdo na obliki besede; ali ona ni ptuja ne Slovencom, ne Jugoslovanom. Besede s končnico áriti — árec pomenijo kaj biti, na priliko, gospodariti, suknáriti, životáriti, životárec, budnarec, pri Ilirih militarec, proletarec itd., torej prav dosledno samotáriti, samotarec, namest minih, puščavnik. „Puščavnik“ bi bilo po mojem mnenji bolj tisto orodje, s katerim zdravniki krí puščajo bolnikom. — Sodite tedaj, in če besedo prav zaveržete, vendar spozna lahko vsakdo, da ni prazna ali pa ne po pravilih slovniških skovana, torej nekoliko pazljivosti vredna saj zato, ker je nisem nikdar ne slišal, ne bral ne v slovenskem ne v drugem narečji, ampak ker se mi je bila pritaknila zgolj po naključji — v sanjah.

L—r.

Novičar iz raznih krajev.

Imenik gimnazijalnih in realnih šol v našem cesarstvu nam razodeva, da lani je bilo v vsem cesarstvu 260 gimnazijalnih, 36 pa realnih šol. — Solnice našega cesarstva imajo za to leto narediti okoli 6 milijonov centov soli za ljudi, živino, fabrike in gnoj. — Zbor avstrijskih škofov, ki bo po veliki noči na Dunaji v posvetovanje iz konkordata izvirajočih cesarskih postav, bo imel svojo zbornico v poslopi dunajskega nadškofa in kardinala gosp. viteza Rauserja, za katero se že priprave delajo. — Nasproti razglasom nekterih škofov na Laškem, po katerih se imajo, kakor smo v zadnjem novičarji povedali, vsake bukve pred izdajanjem škofijstvu predložiti, terdi dunajski cerkveni časnik, da nobeden omenjenih škofov se ni o tem z dunajskim višjim škofom in kardinalom pred pomenil in da 9. člen konkordata ni tácega zapopadka, da bi se vpeljala predvračavna presoja bukev (praeventive Censur); v dunajski škofiji se že skozi 8 let tudi molitvine ali cerkvene bukve pred natisom ne dajejo škofijstvu v pregled, in tako bo ostalo tudi v prihodnje. — Slavnoznani slovanski pisatelj Ludevík Sturje te dni umerl po nesreči, ki se mu je na lovu pripetila; puška se mu je sprožila in ga ranila na smert. — Naj srečnejše srečke (lozi) klasne loterije, ki so bile vlečene 3. novembra l. l. in 11. in 12. dan t. m., so bile poslone v Zasmuk na Česko (z 100.000 fl.), v Sumperk na Marso (z 40.000 fl.), v St. Dorniš v Dalmacijo (z 20.000 fl.), v Halas na Ogersko (z 26.000 fl.), v Krajn na Krajnsko (z 8000 fl.), v Kalafat na Turško (z 5000 fl.) — Polič ola (piva) velja 700 fl. srebra! Pred zadnjem srečkanjem male loterije v Lincu pride nek dunajsk klepar (klamfar) v kerčmo predmestja Leopoldovega; žejin je, pa zadnjo dvajsetico je ravno nesel v loterijo; „kdor mi dá 10 krajc. za ól“ — nagovori svoje tovarše v gostivnici — „naj pa ima polovico dobička, če zadenem kaj v loterii“; neki kočijaž mu jih dá — zvečer pride res trojkla (terna) žejnega kleparja, ki je za poliček óla prodal polovico svojega dobička — 700 fl. — Včerajni teržaški časnik je iz Dunaja od 17. januarja prinesel telegrafno naznanilo, da je car Aleksander skoz in skoz vse pogoje za mirno spravo poterdil, in omenjeni časnik dostavlja, da ravno to novico je „Wiener Zeitung“, pisano iz Petrograda 16. januarja ob dveh popoldne, po telegrafu prejel. Drugi dunajski časniki tega dneva še sicer nič ne vejo od te važne novíce, ktera pa po tem, kar je vladni časnik „Oest. Corr.“ od 15. t. m. pisal, ni nemočča in le kaže, da se je rusovska vlada hitro premislila, ker v prvem odgovoru se ni naravnost vdala temu, da bi en kos dežele na moldavsko-basarabiški meji odstopila. Ker je bil 18. dan t. m., kakor naši braveci vedó, že izperva imenovan za tisti imenitni dan, ko bota mir in vojska določena, bomo tedaj kmali za gotovo vse zvedili. — Vlada turška je zlo poparjena po novicah, ki jih je od Omer-paša iz Ana-Kale in od Selim-paša iz Erzeruma dobila; armada anatolska, to je, prav za prav armada turška je tako na slabem, da Turki stare korenine pobešajo glave in zdihujejo, kaj bo. — Iz Napolitanskega se piše, da v Vesuvu, tisti znani gori, ki ognjeno žveplo iz sebe meče, se že več časa sliši nek poseben grom; njena glava je spremenila svojo prejšnjo podobo in je plošnjata; po vseh teh prikazkih pričakujejo novega silnega bljevanja, ali pa da se bo gora pogreznila; če se to zgodi, se bojé, da bo jezero nastopilo na tem mestu, kjer je sedaj večer ogenj.

Pogovori vredništva.

Gosp. J. L. v Žžž: Zdaj ne — prihodnjič bomo radovoljno vzeli.